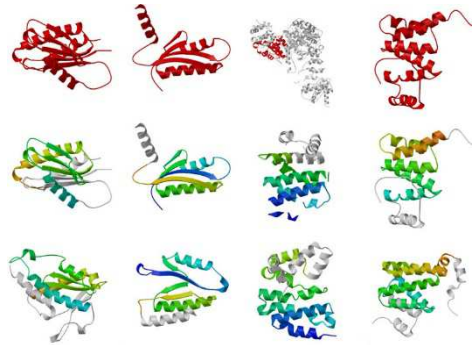

FEHÉRJÉK

I. Írd be a hiányzó szavakat

A fehérjék az élő szervezetben rendkívül fontos feladatokat látnak el. Részt vesznek a különböző anyagok (1) (pl. a hemoglobin), anyagcsere folyamatokat (2) (enzimek), (3) szervezetünket a kórokozókkal szemben (immunfehérjék), lehetővé teszik a (4) (izomfehérjék).

Azt egyszerű fehérjék hidrolízisekor csak (5) keletkeznek, amelyek e makromolekulák építőkövei. A (6)..... hidrolízisekor az aminosavak mellett más vegyületek is képződnek (szénhidrátok, lipidek). Mindegyik építőmolekulában két (7) csoport, az (8) és (9) csoport található. Ezek a funkciós csoportok teszik lehetővé a kis molekulák összekapcsolódását, amikor reagálnak egymással. A fehérjék építő molekulái csak az (10) térnek el egymástól.

A fehérjék sajátosságai nagyon változatosak, érzékenyek a hőmérséklet változására és a kémiai behatásokra. A tojás fehérjei vízben oldódnak, míg a haj és köröm fehérjei (11)

A fehérjék oldataikból való kicsapódását (12) nevezzük. Ilyenkor a molekulák részben, vagy teljesen elvesztik hidrátburkukat.

II. Jelöld, hogy az állítás igaz vagy hamis (“I” vagy “H”)

1. A tartósan magas láz veszélyes, mert károsítja a szervezet fehérjeit.
2. A konyhasó a fehérjék maradandó kicsapódását okozza
3. A konyhasó felhasználható a húsok tartósítására.
4. A nátrium ionok a fehérjék irreverzibilis kicsapódását okozzák, ezért magas vérnyomáshoz vezetnek.
5. A rézvegyületek mérgezőek, mert a rézionok a fehérjék maradandó kicsapódását okozzák.
6. Rézvegyületek pl. permetezőszer által okozott mérgezésnél itassunk tejet a beteggel.
7. A tejsav a tejfehérjék maradandó kicsapódását okozza.
8. A szervezetben a fehérjék emésztése a gyomorban kezdődik
9. A fehérjék hidrolízise a gyomorban, lúgos közegben történik.
10. A pajzsmirigy hormonja, a tirozin a fehérjék közé tartozik.

III. Négy féle asszociáció:

- A: Az előbélben lejátszódó fehérje emésztésre jellemző
 B: A középbélben lejátszódó fehérje emésztésre jellemző
 C: mindkettő
 D: egyik sem

1. Csak a gyomornedv hatására megy végbe.
2. A hasnyálmirigy váladéka is részt vesz a folyamatban.
3. A folyamathoz epe szükséges.
4. A folyamathoz enzimekre van szükség.
5. A szájüregben kezdődik

Megoldás:

I.

1	szállításában	2	katalizálnak/gyorsítanak	3	megvédik	4	mozgást
5	aminosavak	6	proteidek/összetett fehérjék	7	funkciós	8	amino
9	karboxil	10	oldalláncaikban	11	vízben oldhatatlanok	12	koagulációnak

II.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	H	I	H	I	I	I	I	H	I

III.

1	2	3	4	5
A	B	D	C	D